

Rzym, dnia 18 lutego 1961.

"Annuario Pontificio"

Został wydany i oddany do powszechnego użytku rocznik Stolicy Apostolskiej, "Annuario Pontificio", za rok 1961.

Polska jest wymieniona z Metropoliami Krakowską, Gnieźnieńsko-Poznańską, Lwowską, Warszawską, Wileńską, z dwoma metropoliami obrządku wschodniego we Lwowie i z Egzarchatem Łemkowszczyzny. Temu ogólnemu układowi jurysdykcyjnemu i geograficznemu nie zupełnie odpowiadają inne części tegoż rocznika odzwierciedlające sytuację faktyczną.

Gniezno jest wymienione jako "na ten raz oddzielone od Poznania", a Warszawa jako przyłączona "ad personam" do Metropolii Gnieźnieńskiej. Biskupi Lucjan Bernacki i Jan Czerniak oraz Andrzej Wronka, Józef Drzazga, Jerzy Stroba, Wacław Wycisk, Henryk Grzonziel, Wincenty Urban, Ignacy Jeż, podani są jako sufragani /ausiliari/ Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, Kardynała Wyszyńskiego. Tenże Kardynał, jako Arcybiskup Warszawski, ma jako sufraganów biskupów Wacława Majewskiego, Zygmunta Choromańskiego i Jerzego Modzelewskiego.

Wilno podano jako wskujaące, Pińsk vacat z Administratorem ks. Michałem Krzywickim, Łuck vacat, Lwów Łaciński ma za Arcybiskupa Ks. Eugeniusza Baziaka i sufraganów ks. Biskupa Karola Wojtyłę i ks. Biskupa Juliana Groblickiego. Lwów obrządku grecko-ruskiego ma Arcybiskupa Józefa Slipyja "zeszłego, usuniętego od rządów". Wrocław vacat: sytuację wyjaśnia odnośnik, o którym poniżej. Dla Gdańska wymieniony jest Biskup Splett oraz "Coadiutor sedi datus" Biskup Edmund Nowicki i jego sufragan /auxiliarius/ Biskup Lech Kaczmarek.

Sprawa administracji polskich ziem zachodnich jest omówiona w obszernym odnośniku do Wrocławia, gdzie zaznaczono, że Stolica Apostolska "nie zwykła dokonywać zmian ostatecznych w rozgraniczeniu diecezji dokąd ewent. kwestie prawa międzynarodowego dotyczące danych terytoriów nie są uregulowane przez traktaty, powszechnie uznane", i że opieka religijna nad ziemią Wrocławia, Warmii, Pily i inn. została powierzona Kardynałowi Wyszyńskiemu, jako Arcybiskupowi Gnieźnieńskiemu i Warszawskiemu; w następstwie Stolica Apostolska podniosła do godności biskupiej prałatów, którym powierzono administrację tych ziem, mianowicie Biskupów Franciszka Jopa dla Opola, Tomoza Wilczyńskiego dla Olsztyna, Bolesława Kominka dla Wrocławia, Wilhelma Plutę dla Gorzowa.

Pod rubryką "Corpo Diplomatico presso la Santa Sede" wymieniony jest: "S.E. Dr. Kazimierz Pappe, Gerente gli Affari dell'Ambasciata" - jak w zeszłym roku. Nuncjatura Apostolska w Polsce - vacat.

Nowością w tegorocznym "Annuario Pontificio" jest wykaz członków i radców komisji przygotowawczych Soboru powszechnego. W zeszłym roku wystarczyło jednej stronie by wymienić członków Komisji przed-przygotowawczej Soboru, w tym roku "Annuario" na 23 stronach wylicza nazwiska Kardynałów, Arcybiskupów, Biskupów, Prałatów i zakonników, którzy zaangażowani są w pracach komisji przygotowawczych. Jest tych komisji 13 i 2 sekretariaty. Raz jeszcze wyliczamy nazwiska polskich członków komisji: w Komisji Centralnej zasiada Ks. Prymas Kardynał Stefan Wyszyński, w innych znajdujemy nazwiska ks. ks. Arcybiskupów Baziaka i Gawliny, ks. ks. Biskupów Zakrzewskiego, Kowalskiego, Kominka, Bediorza, ks. ka. Prałatów Filipiaka, Deskura, Ulińskiego i O. Szranta. Docierają do nich obecnie ks. Prałat W. Maysztowicz.

Nowy Arcybiskup Filadelfii

"Osservatore Romano" ogłasza nominację Ks. Biskupa J. J. Króla, Biskupa tyt. Cadi i sufragana diecezji Cleveland w Stanach Zjednoczonych na Arcybiskupa Filadelfii.

Ks. Biskup Król urodził się w 1910 roku w Cleveland i jest Amerykaninem pochodzenia polskiego. Jest członkiem komisji przygotowawczej Soboru dla spraw biskupów i rządów diecezjami; w związku z tym bawił niedawno w Rzymie i wziął udział w pracach komisji, której sekretarzem jest, jak wiadomo, Ks. Arcybiskup Gawlina. Jego nominacja na Arcybiskupa Filadelfii zwróciła powszechną uwagę, gdyż jak wiadomo Filadelfia jest "diecezją kardynalską".

Polak w ważnej komisji Soboru powszechnego

"Osservatore Romano" z 15 b.m. przynosi w części urzędowej wiadomość, że Ojciec św. powołał Ks. Prałata Waleriana Meysztowicza, Radcę kanonicznego Ambasady R.P. przy Stolicy Apostolskiej, na członka komisji przygotowawczej Soboru powszechnego, która zajmuje się sprawami dyscypliny kleru i wiernych. Komisja ta, której przewodniczy Kardynał Ciriaci, Prefekt Kongregacji del Concilio, ma za zadanie przygotować dla Soboru wnioski we wszystkich sprawach, którymi zajmuje się ta ważna potrydencka Kongregacja.

Nominacja Ks. Prałata Meysztowicza, która jest wyrazem uznania dla wiedzy i znajomości przedmiotu wybitnego uczonego polskiego, wywołała duże zadowolenie w polskich kołach Włoch.

"Deviazione ed involuzione"

Pod tym tytułem F. Alessandrini zastanawia się w "Osservatore della Domenica" z 19 b.m. nad wiecznymi zdudzeniami wielu intelektualistów co do komunizmu: więcej jak czterdzieści lat minęło od rewolucji bolszewickiej, a mimo to wielu z nich nie potrafi dojrzeć faktu, że komunizm okazuje się coraz bardziej reakcyjną doktryną społeczną. U punktu wyjścia jest walka z "kapitalistycznym uciskiem" lub z "ustrojem patriarchałnym", a kończy się na zamianie dyktatury proletariatu na dyktaturę oligarchii partyjnej nad proletariatem. Ucisk jest uważany za konieczność, stosowaną dla dobra robotników i w imię tej konieczności komunizm nie waha się używać przemocy w sposób najbardziej bezlitosny. Pamiętamy wszyscy tragedię kronsztacką, zagładę wsi dla przymusowej kolektywizacji, krwawe stłumienie rewolucji węgierskiej; patrzmy wszyscy na to, co się obecnie dzieje w Chinach. Innymi słowy chodzi o rządy patriarchałnego okrucieństwa, które postanowiło "uwolnić" człowieka po przez ucisk.

Oto rzeczywistość, której jesteśmy od lat świadkami. Ale wielu intelektualistom ta involucja komunizmu wydaje się zawsze jeszcze "postępem społecznym w kierunku uwolnienia".

Sądzić można, że te dosadne wywody tygodnika watykańskiego obliczone są w danej chwili przede wszystkim na "postępowych katolików" z lewego skrzydła włoskiej chrześcijańskiej demokracji, którzy wszystkimi siłami prą do t.zw. "apertura a sinistra", t.j. do współpracy z socjalistami włoskimi, idącymi ręką w rękę z partią komunistyczną Włoch.

Od redakcji

W No 5 "Serwisu" z dnia 14 b.m. w artykule "Rosja Sowiecka - nowe imperium kolonialne" wkrađa się pomyłka. Autorem książki jest p. Włodzimirz Bączkowski, a nie Włodzimirz Bąkiewicz, co niniejszym prostujemy.